

ปัญหาเทคนิค

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๑๑๗๕. เรื่อง “พระสอนผิดใหม่”

เขาถามว่าพระสอนผิด เพราะเขาฟังเราพูดเอง แล้วเขาเขียนมาถามเราเองว่าสอนผิดนะ

ถาม : พระสอนผิดใหม่ เทศน์สอนพวกโยมในวันพระที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ว่า เวลาใส่บาตรพระให้คิดว่ากำลังใส่บาตรพระอริยบุคคลตั้งแต่พระโสดาบันถึงพระอรหันต์ อย่าคิดว่ากำลังใส่บาตรพระสมมุติลูกชาวบ้าน แล้วจะได้บุญเท่ากับจริงใหม่ครับ แล้วเรื่องนาบุญของโลกที่สวดกันล่ะครับ ความจริงเป็นอย่างไร พระผู้สอนจะมีบาปไหมถ้าสอนผิด ส่วนตัวผมไม่เชื่อครับ

ตอบ : นี่เขาว่าอย่างนั้นเลยนะ เขาบอกว่าเขาไม่เชื่อครับ...ถูกต้อง ถูกต้องเลยนะ อย่าเชื่อ เพราะว่าในกาลามสูตรพระพุทธเจ้าไม่ให้เชื่ออยู่แล้ว ไม่ให้เชื่อแม้แต่อาจารย์ของตัวเอง ท่านไม่ให้เชื่อ

ถาม : ส่วนพระผู้สอนผิดบาปไหมครับ ส่วนตัวผมไม่เชื่อ

ตอบ : ไม่เชื่อนี้กาลามสูตร ไม่เชื่อแล้วเราต้องค้นคว้า ไม่เชื่อแล้วเราต้องพิสูจน์ ถ้าพิสูจน์แล้วให้เห็นตามความเป็นจริงของตัวเอง ถ้าตัวพิสูจน์ได้ขนาดไหน เราก็รู้ได้ขนาดนั้น แต่สิ่งที่ตัวยังพิสูจน์ไม่ได้ละ สิ่งที่ยังพิสูจน์ไม่ได้เราก็ต้องพิสูจน์ต่อไป

ถาม : ส่วนตัวผมไม่เชื่อครับ

ตอบ : แหม ถูกเลยนะ เพราะเวลาใครมาหาเรา เวลาเขาบอกว่าไม่เชื่อหลวงพ่อ ไม่เชื่อหลวงพ่อ เราบอก เออ! ถูก ถ้ามีงเชื่อคุณนี่มีงโง่ฉิบหายเลย เพราะมีงยังไม่ได้คิดอะไร มีงเชื่อคุณได้

อย่างไร เกิดถ้ากูเมายาแล้วกูพามิ่งหลงทาง มิ่งก็ไปกับกูหรือ ไม่เชื่อนี้ถูกแล้ว ไม่เชื่อนี้ถูกต้อง แต่ไม่เชื่อแล้วนี่พิสูจน์หรือเปล่า มันเป็นจริงหรือไม่เป็นจริงละ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม ถ้าเรายังไม่ถึงสิ่งนั้น จิตใจที่สูงกว่า ถ้าจิตใจที่ไม่สูงกว่า ไม่สามารถดึงจิตใจที่ต่ำกว่าขึ้นไปได้

ฉะนั้น ถ้าเรานี้ จิตใจที่ต่ำกว่า ถ้าสูงกว่า เขาบอกนี่เชื่อหรือไม่เชื่อ ไม่ต้องเชื่อ แล้วพิสูจน์ ถ้าพิสูจน์ ถ้าเราขึ้นไปได้นะ เราขึ้นไปถึงจุดนั้นนะเราจะไปรู้เหมือนกัน ถ้าไม่รู้เหมือนกันนะ แสดงว่าต้องใครคิดคนหนึ่ง ฉะนั้น คำว่า “ไม่เชื่อ” กาลามสูตรพระพุทธเจ้าสอนแล้วไม่ใช่เชื่อ ไม่ใช่เชื่อนี้ถูก ไม่ใช่เชื่อ ไม่ใช่เชื่อแล้วพิสูจน์เอาสิ ไม่ใช่เชื่อเพราะอะไรละ เพราะตัวเองยังไม่เกิดเหตุการณ์อย่างนั้น

ฉะนั้น เขาบอกว่า

ถาม : หลวงพ่อเทศน์สอนโยมเมื่อวันพระที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕

ตอบ : เราก็นั่งพิจารณาอยู่นะ เอ้! สอนเรื่องอะไรก็งออยู่ เพราะมันพูดทั้งวัน มันพูดเยอะ พูดจนเขาถามว่าเทศน์วันพระ สอนเขานี้สอนวันพระ เทศน์สอนเรื่องใส่บาตร กิ่งๆ อยู่นะ แต่ถ้าเป็นเรื่องเรามาทบทวน ถ้าเป็นเรื่องภายใน วันนั้นมีคนเขาถาม เขาถามว่าเวลาเขาจะใส่บาตรพระ เขารู้พฤติกรรมของพระแล้วจิตใจมันกระด้าง จิตใจมันไม่อยากใส่ จิตใจมันต่อต้าน ถ้าจิตมันต่อต้านมันจะเสียประโยชน์อันนั้น

ฉะนั้น เราบอกเขา บอกว่าให้คิดถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ หมายถึงว่า ในเมื่อของ เราจะทำบุญ เราเห็นพระแล้วจิตใจเรามันกระด้าง จิตใจมันไม่เห็นด้วย จิตใจมันต่อต้าน แล้วเราก็ไม่ทำ พอไม่ทำมันก็เสียผลประโยชน์ไง ฉะนั้น ถ้าไม่ให้เสียผลประโยชน์นี้เราให้คิดถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึกของเรา คือของนี้เราถวายพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัย แล้วใส่บาตรพระองค์นั้นไป เราพูดอย่างนั้น

ฉะนั้น ถ้าเราพูดอย่างนั้น เพราะคนเรานี้แหละ ถ้าจิตใจมันไม่มีปัญหา เป็นเรื่องปกติถูกต้องนะ นี่เพราะว่าเขาเขียนมา เขียนสิ่งที่ว่าฟัง เห็นไหม ไม่เชื่อเรา แล้วเวลาเขียนมาก็เขียนผิด เขียนผิดว่าตั้งแต่พระโศดาบันขึ้นไป เราไม่ได้พูดอย่างนั้น แต่เราบอกว่า “กำลังใส่บาตรพระ อริยบุคคลตั้งแต่พระโศดาบันขึ้นไปถึงพระอรหันต์ อย่าคิดว่าใส่บาตรลูกชาวบ้าน อย่าคิดว่าใส่

บาตรสมมุติสงฆ์” แล้วบุญมันจะได้เท่ากันไหมละ บุญมันจะได้เท่ากันไหม? มันไม่เท่าอยู่แล้ว มันเป็นไปไม่ได้ ลูกชาวบ้านก็คือลูกชาวบ้าน ถ้าลูกชาวบ้านใส่บาตรสมมุติสงฆ์ก็สมมุติสงฆ์

เวลาเทศาไปถามพระพุทธเจ้าว่าควรทำบุญที่ไหน แล้วทำบุญได้ผลอย่างไร พระพุทธเจ้าบอกว่า ตั้งแต่พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ พระอนาคามี สกิทาคามี โสคาบัน แล้วถ้าไม่มี แล้วถ้าไม่มีพระอย่างนั้นให้ทำสังฆทาน เห็นไหม ถ้าทำสังฆทานแล้วนี้ เพราะอะไร เพราะพระมันเห็นแล้วมันรู้ มันเข้าใจ มันไม่อยากทำ นี่ให้ทำสังฆทาน

สังฆทานคืออะไร? คือสงฆ์ ๔ องค์ขึ้นไป เป็นพระสมมุติใหม่ เป็นลูกชาวบ้านใหม่? มันก็ลูกชาวบ้านเหมือนกัน นั่นไงให้ทำอย่างนั้น พระพุทธเจ้าสอนให้ทำอย่างนั้น อันนี้ตามข้อเท็จจริง

ที่นี้ตามข้อเท็จจริงแล้วมันจะได้บุญเท่ากันไหมละ แล้วเนื่อนาบุญละ

ใช่ เนื่อนาบุญ เห็นไหม เพราะเขาถามพระพุทธเจ้าว่า “แล้วถ้าทำบุญควรทำที่ไหน”

“ควรทำที่เธอพอใจ”

คำว่าพอใจนี่นะ เราศรัทธา เรามีความเชื่อเราก็อยากทำ พออยากทำ ใจตัวเองอยากทำนี่ ปฏิภาหก ผู้ให้ให้ด้วยความชุ่มชื่น ขณะให้แล้วนี่บุญมหาศาล ผู้รับสะอาดบริสุทธิ์ ถ้ารับแล้วใช้ประโยชน์ ขณะรับได้เป็นประโยชน์ รับแล้วใช้ประโยชน์ นี่บุญมหาศาลเลย นี่ปฏิภาหก คือสะอาดบริสุทธิ์ทั้ง ๒ ฝ่าย

ฉะนั้น พอจิตใจของเราไม่ไม่อยากใส่ เราไม่อยากใส่แต่เราฝืนใส่ เห็นไหม ที่นี้ไม่อยากใส่ แต่นี้เราบอกทำให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ให้ระลึกถึงรัตนตรัยแล้วใส่บาตรไป เพื่อให้จิตใจที่มันกระด้าง จิตใจมันกระด้าง จิตใจมันต่อต้าน ถ้าจิตใจมันต่อต้าน ทำอย่างคินี้ จิตใจมันไม่ต่อต้านเลย นี่พูดถึงผลประโยชน์ไง พูดถึงคนกระทำ อย่างเช่นเราทำงานจะผิดหรือถูกก็แล้วแต่ ถ้าเราทำมันมีประสบการณ์ใจใหม่

นี่ก็เหมือนกัน ทำบุญกุศล ถ้ามันไม่ทำก็อด แล้วไม่ทำก็อด มันแปลกนะ ถ้าไม่ทำนะ นี่ทำบุญร้อยหนพันหน ไม่เท่ากับถือศีลบริสุทธิ์หนหนึ่ง ถือศีลบริสุทธิ์ร้อยหนพันหน ไม่เท่ากับทำจิตสงบหนหนึ่งหรือภาวนาหนหนึ่ง ถ้าจิตสงบหนหนึ่งเกิดภาวนามยปัญญาหนหนึ่ง ถ้าเรา

ภาวนาก็ได้ ถ้าจิตใจเราไม่ขัดข้อง จิตใจเราไม่ติดขัดสิ่งใดนะเราปฏิบัติบูชา ปฏิบัติบูชามันก็ได้บุญ

นี่มันเป็นปัญหาเทคนิค มันเป็นเรื่องของเทคนิค เทคนิคคือว่าถ้าจิตใจมันต่อต้าน จิตใจมันคือ ถ้าจิตใจมันคืออะ แล้วเราจะทำอะไร เราจะปราบกิเลสในใจของเรา เราจะปราบกิเลสในใจของเรา ถ้าเรามันต่อต้าน มันไม่พอใจมันเป็นอย่างไรร

ทีนี้ถ้ามันต่อต้าน เห็นไหม พอมันต่อต้าน บอกว่า ถ้าพระองค์นี้เราต่อต้าน พระองค์นี้เราไม่เห็นด้วย เราก็ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัย ระลึกถึงพระพุทธเจ้า ระลึกถึงธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกถึงอริยสงฆ์แล้วใส่บาตรไป ใส่บาตรไปเพื่ออะไร? เพื่อปราบความคือร้อนในใจของเราไรร

มันเป็นปัญหาเทคนิค เทคนิคว่าเราจะเอาชนะตัวเราเพื่อเราจะทำประโยชน์กับเราไรร แล้วทำแล้วสบายใจ แต่นี่นะ จะทำก็ละล้าละลัง วันนั้นเขาถาม เขาถามว่าเขาอยากใส่บาตร เขาอยากทำบุญ แต่เขาต้องมาทำบุญที่นั่นมันไกล ช้างๆ บ้านเขาก็มี เราถึงบอกว่าให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์แล้วใส่ไป นี่ช้างๆ บ้านเขาก็มี แต่เวลาเขามาที่หนึ่งเขาต้องมาที่นั่นมันไกลมากแล้วควรทำอย่างไร

ให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราไม่ได้พูดถึงพระอรหันต์ สกิทาคามี อนาคามี มันเหมือนกับแบ่งแยกชนชั้นนะ ถ้าเราระลึกถึงรัตนตรัยของเรานี้มันเป็นพื้นฐานของเราเลย รัตนตรัยนะ เราระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ระลึกถึงพระพุทธ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าสงฆ์ตั้งแต่พระสารีบุตรลงมาเลย แล้วเราใส่บาตรไป เราใส่บาตรไป เราปราบไรร เราปราบหัวใจของเราไม่ให้มันคือ ไม่ให้มันคือแล้วทำบุญไป

ทีนี้พอทำบุญแล้วจะได้ผลเท่ากันหรือไม่ นี่เขาบอกว่า

ถาม : ในเมื่อเนื่อนาบุญที่เราสวดกันทุกวัน เนื่อนาบุญจะได้ผลเท่ากันหรือไม่

ตอบ : ได้ผลเท่ากันนี้ อ้าว! แล้วถ้าเราบอกว่าองค์นี้เป็นพระอรหันต์ แล้วเราไปใส่บาตร แล้วพระอรหันต์จริงหรือพระอรหันต์ปลอม รู้ได้อย่างไร มันเท่ากันหรือไม่เท่ากันละ

นี่ถ้ามันไม่เท่ากันนะ เพราะมันมีมาไง มันมีมาในสมัยพุทธกาล เวลาพระสารีบุตร พระกัสสปะออกจากนิโรธสมาบัติ แล้วออกมาใส่บาตรนะคนเขาได้บุญมหาศาล แล้วเราก็กัดกัน อย่างนั้น แล้วปัจจุบันเขาก็บอกเข้านิโรธๆ กัน เราก็อึดใจกันไป แล้วนิโรธจริงหรือนิโรธปลอมก็ ยังไม่รู้เลย เพราะเราก็ไม่รู้ว่านิโรธเป็นอย่างไร นี่สิ่งที่เราเข้าใจได้อย่างไร แต่เขาทำกัน นี่ทำกัน แล้วมันเป็นอย่างไรไหมละ

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าได้บุญเท่ากันหรือไม่

การได้บุญเท่ากัน ปฏิภาหณะ อยู่ที่เจตนาของเรา อยู่ที่ความจริงของเรา แล้วเนื่อนาบุญ ด้วย ถ้าพูดถึง ถ้าเราบอกว่าที่เราสวดมนต์กันอยู่ทุกวันนี้ถูกต้องนะ อันนี้มันเป็นพระพุทธรูปเจ้า บัญญัติพูดไว้เอง แล้วมันต้องทำตามนั้น แล้วมันเป็นผลทางวิทยาศาสตร์ เป็นวิทยาศาสตร์ ถ้าเนื่อนาที่ดี ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้สุดยอดของเนื่อนา ถ้าใครได้ทำบุญนะ แม้แต่ได้ เห็นสมณะก็เป็นมงคลอย่างยิ่งอยู่แล้ว แค่นี้ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง แค่นี้เข้าไปใกล้นี้มันเป็นมงคลหมดเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรม นี่มันเนื่อนาบุญก็แตกต่างกันอยู่แล้ว

ที่นี้มันแตกต่างกัน ไอ้เรื่องนี้มันแตกต่างกันอยู่แล้ว เพราะมันเป็นวิทยาศาสตร์ ที่นี้ วิทยาศาสตร์มันเป็นข้อเท็จจริง ถ้าเป็นปกติ ถ้าจิตใจเราเป็นปกติมันก็ไม่มีปัญหาไร แต่เวลาจิตใจ ของคนมันต่อต้าน มันไปรู้เข้า นี่ในพระไตรปิฎกก็มีนะ เขาจะทำทุกตะ มีพระองค์หนึ่งในสมัย พุทธกาลเป็นพระที่ว่าเป็นอลัชชี ทุกคนรังเกียจหมด แล้ววันนั้นเขาก็ทำทุกตะ คือเขาล้วงว่า พระองค์ไหนเขาจะนิมนต์ไปฉันที่บ้านไร มีตระกูลหนึ่งเขาได้พระองค์นี้ไป ทั้งๆ ที่เขารู้ว่า พระองค์นี้พฤติกรรมไม่ดี

ที่นี้พอไปนี่มันเป็นประเพณีไง เป็นประเพณีเขาจับสลากได้ พอจับสลากได้ พอไปถึง บ้านเขา นิมนต์พระคุณเจ้า แล้วก็ปูเครื่องลาดอย่างดี เขาอุปัฏฐากสุดยอดเลย พระองค์นี้ได้ใจนะ พระองค์นี้คิดว่าตระกูลนี้คงไม่รู้ว่าเรามันเป็นอลัชชี นี่เขาเข้าใจ พอวันรุ่งขึ้นไปอีกนะ พอไปอีก (นี้อยู่ในพระไตรปิฎกนะ) พอไปอีก ตระกูลนี้เอาเท้าเขี่ยอาสนะไป “ถ้าท่านประสงค์จะนั่งก็เชิญ ถ้าท่านไม่นั่งก็กลับไป”

เห็นไหม ขณะที่เขาจับสลากได้ทุกตะไปที่บ้านเขา มานี่เขาดูต้อนรับเต็มทีเลย เขาดูต้อนรับ ของเขาเต็มทีเพราะว่ามาโดยที่จับสลาก โดยที่เป็นวัฒนธรรม แต่ถ้ามาโดยส่วนตัวนี้เขาไม่รับเลย

นี่ในพระไตรปิฎกก็มี นี่พูดถึงว่าถ้าจิตใจมันคือ จิตใจมันต่อต้านปัญหามันมี แล้วสังคมนั้นเป็นแบบนั้น

ฉะนั้น ที่เราพูดนี้ บอกว่ามันจะได้บุญเท่ากันหรือ

อันนี้เป็นข้อเท็จจริง เป็นข้อเท็จจริง ฉะนั้น เป็นข้อเท็จจริง แต่ที่พูดบอกว่าให้ระลึกถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์แล้วใส่บาตรไป นี่เขาถามว่าได้บุญเท่ากันจริงหรือ ได้บุญเท่ากันจริงหรือ ถ้าเราทำ มันเป็นเรื่องกับเราไง นี่ปัญหาโดยข้อเท็จจริงนั้นเรื่องหนึ่ง แต่นี่เป็นปัญหาเทคนิค ปัญหาเทคนิคที่เราจะเอาชนะตัวเรา ถ้าเราเอาชนะตัวเราเพื่อทำคุณงามความดี

ทีนี้ในศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ใครทำความชั่วแล้วเราไปส่งเสริม เท่ากับเราก็ก่ส่งเสริมทำความชั่วด้วย ถ้าใครทำความดี เราส่งเสริมคนทำดีเราก็ก่บุญกุศลอันนั้นด้วย ฉะนั้น พระองค์นั้นมันเป็นพระที่ไม่ดี แล้วเราตั้งใจจะไม่ทำ แล้วบอกว่าระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แล้วทำไป มันจะได้ผลชั่วนั้นมาด้วยหรือเปล่า

ในพุทธศาสนานั้นเป็นแบบว่ามีเหตุและผล มีเหตุและปัจจัย มันให้ผลทุกอย่างตามที่เรากำหนดแน่นอน ฉะนั้น เรามองว่าถ้าพูดถึงเป็นอสังขขันธ์ เราคิดอย่างนั้นไหม กฎข้ออย่างนี้เรารู้ที่อยู่พอเรารู้ยูนี้นักทุกคนก็ต้องหลบหลีก ทุกคนไม่ทำมันก็จบ แต่ขณะว่ามันกำลังหรือมันเป็นโอกาสหรือมันเป็นประเพณี เป็นประเพณีในสังคมนั้นเป็นอย่างนั้น แล้วเราต้องเข้าไปอยู่ในสังคมนั้น มันจำเป็นไง เหมือนเหตุการณ์บังคับ เหมือนเหตุการณ์บังคับว่าเราต้องแสดงออกด้วยวัฒนธรรมของชาวพุทธ แล้วเรารู้ว่าสิ่งนั้นมันผิดพลาด สิ่งนั้นมันไม่สมควร มันไม่ดี เราจะทำอย่างไร

ทีนี้เราจะทำอย่างไร ในเมื่อเหตุการณ์บังคับต้องทำอย่างนั้น เราก็ก่บังคับว่าเราทำด้วยถวาย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่ในภาคบังคับ นี่ปัญหาเทคนิคไปเพื่อไม่ให้มีการกระทบกระทั่งกัน ไม่ให้เราเสียกันไป แล้วบุญกรรมเราก็ก่ทำความดีของเรา รักษาผลประโยชน์ของเรา

ฉะนั้น บอกว่า

ถาม : พระผู้สอนจะมีบาปไหมถ้าสอนผิด

ตอบ : ถ้าพระนี่นะ แม้แต่ในวินัยเขามีความศรัทธา เขาเรียกว่าพระนี่ทำศรัทธาไทยให้ตกลง เป็นอภิปาจิตตีย์ เขามีความศรัทธาอยู่ เขามีความมั่นคงอยู่ แล้วเราไปทำให้เขาขาดศรัทธาไป แล้วศรัทธานี้ศรัทธาจริงหรือเปล่า ศรัทธานี้

นี่พูดถึงว่า “พระผู้สอนจะบาปหรือเปล่า”

พระผู้สอนนะมันก็เหมือนหมอ หมอเวลารักษาคนไข้ ถ้ารักษาคนไข้หายนี่หมอบาปหรือเปล่า? หมอได้บุญ แล้วเวลาหมอรักษาคนไข้ แล้วคนไข้ตายหมอบาปหรือเปล่า...เออ! นี่ก็เหมือนกัน รักษาเขา สอนเขาให้เขาเอาชนะตัวเองไง จิตใจของเขามันอย่างนั้นเราก็บอกว่าถ้าเขาเอาชนะตัวเขาได้เขาจะเป็นประโยชน์กับเขา ฉะนั้น เป็นประโยชน์กับเขา มันเป็นเฉพาะกรณีว่าจิตใจเขามีปัญหา จิตใจเขามันมีความสงสัย แต่ถ้าโดยปกติพระเขาไม่พูดอย่างนั้นหรือ พระก็ต้องบอกวาทให้ทำดีทั้งนั้นแหละ

สิ่งดีและชั่วเราก็คัดแยกได้ถูกกว่าสิ่งดีและชั่ว ถ้าสิ่งดีเราก้ทำแต่สิ่งที่ดี สิ่งที่ดี เห็นไหม เขาบอก ดอกไม้และก้อนอิฐ เวลาได้ก้อนอิฐ นี้ได้แต่คำติเตียนมา ถ้าได้ดอกไม้มา ได้แต่คำชื่นชมมา นี่ก็เหมือนกัน ดอกไม้และก้อนอิฐใครก็เห็นได้ ดอกไม้ เห็นไหม พวงดอกไม้มันก็สวยงาม ก้อนอิฐมันมามันก็รุนแรงมา

ไอ้กรณีอย่างนี้พระผู้สอนจะเป็นบาปไหม เพราะคนเขียนเข้าใจว่าบาปแน่ๆ ก็บอกว่าเนือ นานบุญ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นพระโสดาบัน แล้วไปใส่บาตรกับพระสมมุติมันจะมีบุญเท่ากันหรือเปล่า แสดงว่าพระผู้สอนผิด พระต้องเป็นบาป (หัวเราะ) พระเป็นบาป อ้าว! กรณีนี้เราคิดถึงบ่อยมาก โดยทั่วไป อย่างเช่นสารเสพติด ถ้าเราให้ลูกหลานเราไปเสพสารเสพติด เขาจะเสียนาคตเลยนะ แต่เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วย เวลาเขาปวดมาก ไปโรงพยาบาลหมอเขาให้มอร์ฟีนนะ หมอเขาให้มอร์ฟีนเพราะระงับความปวด

จิตใจของคนถ้ามันเจ็บปวด มันมีทุกข์มีภัย เขาให้มอร์ฟีนเพื่อระงับความเจ็บปวด หมอคนนั้นผิดไหม หมอคนนั้นเขาดูแลเพื่อคนไข้ระงับความปวด ให้คนไข้เพื่อให้ร่างกายมันทนกับสภาพแบบนั้นได้ เขาให้มอร์ฟีน แต่ถ้าจิตใจ เด็ๆ เราไปหลอกลวงล่อลวงเขาให้เขาใช้สารเสพติด ถ้าเขาใช้สารเสพติด เขาเสียนาคตไปเลยนะ

นี่ก็เหมือนกัน พระนี้ ถ้าบอกว่าเราให้มอร์ฟินกับคนที่จิตใจของเขาเจ็บปวด ให้เขาหายจากความเจ็บปวด เราให้มอร์ฟินเพื่อระงับความเจ็บปวดเป็นครั้งเป็นคราว กรณีอย่างนี้เขาไม่ค่อยพูดกัน เพราะพูดไปแล้วมันกระจายไปข้างนอกใจ ฉะนั้น เวลาวันทันเขาถาม โยมเข้ามาเขาถามว่าเขาอี้อัดมาก ในการทำบุญของเขา เขาอยากทำ แต่อี้อัดมาก เราก็บอกว่าเพื่อความสบายใจ เห็นไหม ให้ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์แล้วใส่บาตรเข้าไปถ้าโยมอยากทำ นี่ให้ชนะความอี้อัดของตัวเอง

ถาม : ส่วนตัวผมไม่เชื่อ

ตอบ : สาธุ เราขอตรงนี้มากนะ นี่มันสะใจตรงนี้ ตรงที่ว่า “ส่วนตัวผมไม่เชื่อ” เราอยากให้เห็นเป็นอย่างนี้ทั้งหมด แล้วเวลาเจอพระที่มันสอน อย่าไปเชื่อ พระโดยทั่วไปที่เขาสอนอย่าเชื่อ แล้วต้องพิสูจน์ก่อน

นี่ส่วนตัวผมไม่เชื่อ ถ้าส่วนตัวผมไม่เชื่อ คำว่าสอนผิดนะ เวลาหลวงปู่ตื้อ ในวงกรรมฐานบอกว่าหลวงปู่ตื้อท่านอยู่ที่ทางภาคเหนือ ท่านคุยกับพระองค์หนึ่ง ลูกศิษย์ท่าน พูดถึงธรรมะนี้ แล้วท่านลงจากเขามา พอลงจากเขามาท่านระลึกได้ว่าท่านพูดคำผิดคำสองคำ ท่านขึ้นเขาไปใหม่ ไปบอกลูกศิษย์ว่าคำที่ท่านพูดคำนั้นผิดนะ ลูกศิษย์ท่านสะอึกเลยนะ

“โ๊ย! หลวงปู่ หลวงปู่มาบอกเมื่อไหร่ก็ได้ ทำไมหลวงปู่ต้องขึ้นมาอีกรอบหนึ่ง”

หลวงปู่ตื้อบอกว่า “ไม่ได้ เดี่ยวท่านเอาไปบอกคนอื่น มันเป็นการผิดต่อเนื่องกันไป มันเป็นบาปเป็นกรรม”

นี่สอนผิด สอนผิดนะ มันสอนถึงเรื่องอริยสัจ เรื่องสัจจะความจริง การภาวนานี้สอนผิด สอนผิดหมายถึงแผนที่ผิด หมายถึงเข็มทิศผิด หมายถึงการตั้งใจผิดมันจะออกจากนอกทางไปเลย นี่เวลาสอนผิด แต่เรื่องของพื้นฐาน เรื่องของท่าน เรื่องของการปฏิบัติให้มันสะสมขึ้นมา แต่ถ้ามันสอนผิดนะ สอนผิดมาตั้งแต่ศีล สมาธิ ปัญญา ตรงนั้นแหละสอนผิด ถ้าสอนผิดคนมันจะเข้าสู่หลักไม่ได้ ถ้าเข้าสู่หลักไม่ได้ เพราะคำสอนมันจะฟ้องเอง แล้วคนปฏิบัติไปนี้ ไปไหนมาสามวาสองศอกนี่นะ เวลาคนปฏิบัติไปมันไม่เป็นตามนั้นหรือ พอไม่เป็นตามนั้น นี่ไงกาลามสูตร นี่เทียบได้เลย เทียบได้เลยถ้าสอนผิดนะ

คำว่า “สอนผิด” นี่สอนให้คนหลงผิด สอนให้คนทำความผิด แล้วนี่ผิดใหม่ พระผู้สอนผิดจะมีบาปใหม่ นี่บอกว่าให้ทำบุญๆ ให้ทำบุญอย่างนี้มันก็เหมือน...เวลาเขาพูดนะ วิญญาณอาหาร อาหาร ๔ วิญญาณอาหาร อาหารคือความคิด คือวิญญาณความรู้สึกนึกคิด...อย่างนั้นเราก็นึกเอาเองก็ได้ เขาคิดกันอย่างนั้นนะ เวลาเขาคิดคิดอย่างนี้ แต่ความจริง สิ่งที่ไม่รู้ไม่เห็น นึกไม่ได้ หลอก จินตนาการเป็นจินตมยปัญญาแก้กิเลสไม่ได้ สิ่งที่ไม่รู้ไม่เห็น นึกไม่ออก จินตนาการไปเป็นจินตมยปัญญามันเป็นไปได้ไหม

ฉะนั้น สิ่งที่มีมันเป็นเรื่องของทานนี้มันแบบว่า คำว่าสอนให้เขาผิด มันก็เป็นความคิดอันนั้นไป แต่เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติกับปฏิบัติเขาจะรู้กัน ถ้าเราปฏิบัติมา จิตเราเป็นสมาธิ เขาบอกสมาธิไม่ถูก เรารู้แล้วว่าเขาผิด ทีนี้ถ้าเราทวนไป ถ้าเรารู้นะ กรณีนี้ต่างหากที่สำคัญมาก นี่เวลาหลวงปู่คือท่านผิดคำเดียวนะท่านขึ้นไปแก้เลย แล้วยิ่งหลวงปู่มัน เวลาลูกศิษย์ ขนาดลูกศิษย์ยังไม่รู้ตัวเอง อย่างที่ว่าคำถามเวลาตั้งมา นี่เอ็งถามผิคนะ คำถามมันไม่ได้ตั้งมาอย่างนี้ ถ้าคำถามตั้งมาอย่างนี้มันไปเลย มันต้องออกนอกเรื่องเลย ถ้าคำถามมันถูกต้อง เอ็งทำมาเพื่ออะไร เพื่อความสงบ หรือเพื่อถอดถอนกิเลส เพื่อความสงบ มันเป็นเพื่อกำลัง แต่ถ้าขั้นของปัญญา ปัญญาคือการรู้คั่นแล้ว ปัญญาคือการตากกลางแล้ว ปัญญาคือการสำรอกคายออก ถ้ามันเป็นปัญญา เป็นปัญญาอย่างไร

อันนี้พูดถึงถ้าผิดอย่างนี้ เออ! มันฟังกันออก มันเหมือนทางวิชาการ เวลาวิชาการถ้าพูดผิดมันก็คือผิด แล้วเรื่องอย่างนี้มันบอกพูดผิด นี่ก็พูดผิด หลวงพ่อนี่พูดผิด ผิดจากพระไตรปิฎก พระไตรปิฎกว่าเนื่อนาบุญๆ เนื่อนาบุญๆ แต่เนื่อนาบุญ โดยข้อเท็จจริงเราเห็นด้วยอยู่แล้ว แต่สิ่งที่ว่าคนที่เขาฉลาดนะ เนื่อนาบุญที่ได้อยู่แล้ว แต่เขายังระลึกอย่างนี้ ความระลึกนี่ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ มันก็เนื่อนาบุญเหมือนกัน แล้วทำไปๆ เพื่อให้เราได้ทำ

ฉะนั้น คำว่า

ถาม : ผู้สอนจะมีบาปใหม่

ตอบ : บาปแน่นอนนะ เพราะว่าตัวเองหลงก็เรื่องหนึ่ง ตัวเองทำให้คนอื่นหลงนี่มันเสียหายมาก ทำเสียหายมาก ในมุขกลับ เห็นใหม่ ฆ่าคนอื่นตายก็ต้องติดคุกอันหนึ่ง เวลาฆ่าตัวเองตาย ทางโลกบอกว่าฆ่าตัวเองตายก็จบ แต่ในทางพระ ฆ่าตัวตายยิ่งบาปมากเข้าไปใหญ่ ฆ่าคนอื่นตาย เราเห็นประโยชน์ของคนอื่นนะ เวลาเราฆ่าเราตาย นี่บาปอีก ๕๐๐ ชาติ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าหลงผิด มันทำให้คนอื่นหลงผิดนี่อีกเรื่องหนึ่ง ทำให้เราหลงผิดเองเรื่องหนึ่งคือฆ่าตัวตาย แต่ทำให้คนอื่นหลงผิดนี้บาปมากขึ้นไปอีก

ฉะนั้น

ถาม : พระจะบาปไหม

ตอบ : บาป ถ้าสอนให้เขาผิด แต่นี่มันเป็นปัญหาเทคนิคเฉพาะ ฉะนั้น พูดออกไปกว้างๆ ไม่ค่อยได้พูด ปัญหานี้ไม่ค่อยได้พูด แต่วันนี้ถามมา นี้ออกเว็บไซต์เลยละ (หัวเราะ) มันเป็นปัญหาเทคนิคเฉพาะคนไหน อันนี้ปัญหาหนึ่งนะ แล้วดูปัญหานี้ นี่ปัญหาภาวนาจริงๆ เลย

ถาม : ข้อ ๑๑๘๐. เรื่อง “เรียนถามเรื่องการภาวนาค่ะ”

กราบนมัสการหลวงพ่ोज้าค่ะ หนูภาวนาพิจารณากายเป็นอสุภะ โดยกระทำมาเรื่อยๆ รู้สึกว่าจิตใจและร่างกายเบาขึ้น ต่อมาขณะเดินจงกรมเห็นคางคก หนูก็เลยหยิบร่างกายคางคกมาพิจารณาเทียบกับร่างกายตน ตั้งแต่เป็นตัว กระจุก สูดหายใจก็สลายไป ในเมื่อสภาพกายตามจริงก็เป็นเช่นนี้ แล้วมาหลงมาติดอะไรถึงต้องพามาเกิดให้ทุกข์อยู่อย่างนี้ ใครมันเป็นผู้หลงกันแน่

หนูเทียบกลับไปกลับมาสักพักก็เกิดความรู้สึกซ่านไปทั่วตัว ขนลุก น้ำตาไหล อาการมารวมตรงกลางหน้าอกพร้อมกับมันเห็นเป็นภาพขึ้นมา จิตดวงนี้โดนร่างกายนี้ครอบอยู่ และรู้ว่าหนูมาหลงติดหนังที่หุ้มอยู่นี้ หนังที่หุ้มที่ว่าไม่ใช่แค่หนังหุ้มเพียงอย่างเดียว แต่มันรวมถึงกระดูก หนูหลงสมมุติเพราะหนัง อันนี้ว่าเป็นเรา เป็นเขา เป็นหญิง เป็นชาย สัตว์ทั้งโลกนี้เป็นไปไม่ต่างกัน จิตดวงนี้มันหลงกายนี้ทั้งร่าง ต้องหาอยู่หากินเพื่อกายนี้สืบพันธุ์แล้วก็ตาย

จากนั้นใจก็สบาย กายเบามากอยู่ประมาณ ๔ วันค่ะ ต่อมามันเกิดอาการยิบๆ ที่หน้าอก พอหนูผลอมันก็ออกไปเป็นความคิด พอจ่อดูดีๆ ยิบยับมันก็กลายเป็นภาพ เดี่ยวก็ออกไปเป็นความคิดอีก หนูลองตั้งยิบๆ ยับๆ ดูอยู่ข้างหน้า จ่อลงดูยิบยับนั้น สักพักหนูเห็นมันเป็นเหมือนห้วงอวกาศแล้วมีดวงสว่างอยู่ตรงกลาง แล้วเห็นคลื่นแผ่ออกไปตรงกลางสว่างนั้น คลื่นนั้นจะกระจายไกลออกไปก็กลายเป็นดวงขึ้นมาอีก พอดูดวงนั้นมันก็ดับมากลายเป็นยิบๆ ยับๆ อีก บางวันพ่อดูมันก็เห็นแค่ยิบๆ แล้ว เลยมีแต่ภาพและความคิดสลับขึ้นมาเรื่อยๆ หนูฟังซ่าน หนูควรทำอย่างไรต่อไปคะ

ตอบ : ปัญหาเมื่อก็เป็นปัญหาทางเทคนิค เรื่องการสอนนะ เรื่องการสอนว่าการจะทำบุญ ถ้าจิตใจมันต่อต้าน ให้ปราบมันด้วยการระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์กับตัว แล้วย้อนกลับมาปัญหานี้ นี่ปัญหานี้ เห็นไหม หนูเดินจงกรมอยู่ นั่งพิจารณาอยู่ พิจารณาอสุภะอยู่ของเราตลอดไป พิจารณาตลอดไป แล้วพิจารณาขณะเดินจงกรมอยู่แล้วนะมันมีของมันไง มันมีความสงบของมันบ้างก็เอาคางคกขึ้นมาดู คุณกลับไปกลับมาๆ แล้วมันปล่อย มันแผ่ซ่าน

นี่หนูเทียบเข้ามาสักพักก็เกิดความรู้สึกซ่านไปทั้งตัว ขนลุก น้ำตาไหล อาการต่างๆ เกิดมาด้วยความพร้อมทั้งที่มันลงพร้อมกับหน้าอก แล้วก็มีความสุขอยู่ ๔ วัน แล้วต่อไปมันก็เป็นคลื่น เห็นตัวเองเป็นคลื่น เป็นอวกาศ เป็นแสง เป็นต่างๆ นี่ตรงนี้ ผิดถูกมันอยู่ตรงนี้ ถ้าเวลาเข้ามาสู่ภวานามันจะเป็นอย่างนี้แล้ว

เวลาพิจารณาอสุภะ ถ้าจิตมันสงบมันทำตามความเป็นจริง ถ้าทำตามความเป็นจริงมันก็จะให้ผลตามความเป็นจริง ถ้ามันให้ผลตามความเป็นจริง นี่เพราะพิจารณาอสุภะอยู่แล้ว พอพิจารณาอสุภะนี้มันยันกันอยู่ พอเราไปจับคางคก จับคางคกนี้เป็นอุบายใหม่ จับคางคกพิจารณาของมัน คางคกมันก็คือสัตว์ มันก็มีกระดูก มีหนัง มีธาตุ ๔ เหมือนกัน พอพิจารณาไปมันกระทบเข้ามา มันกระทบถึงตัวเรา มันเปรียบเทียบ คางคกกับมนุษย์ คางคกกับตัวเรา เราก็มาหลงหนังเหมือนกัน แต่จิตใจมันหลงหนัง นี่ด้วยปัญญาของมัน เห็นไหม พอมันปล่อย พอมันวาง มันวางมันก็แผ่ซ่าน ตัวเบา น้ำหู น้ำตาไหลไปหมดเลย นี่มันเป็นผลอันหนึ่ง พอเป็นผลอันหนึ่งแล้วมันมีความสุขของมัน แล้วความสุขทำอะไรต่อไปละ ทำอย่างไรต่อไป

พอไม่ทำต่อไปนะ พอจิตมันสงบเข้ามามันเห็นแสงต่างๆ ก็ตามยิบๆ ยับๆ ออกไป จับผิด จับถูกอยู่อย่างนี้ไง จับผิด จับถูก นี่ถ้ามันผิด มันผิดอย่างนี้ ถ้ามันผิด เห็นไหม

ถาม : แล้วหนูควรทำอย่างไรต่อไป

ตอบ : หนูควรทำอย่างไร หนูก็ต้องกลับมาพิจารณาอสุภะไง พิจารณาทำความสงบในกลับมาทำที่เราสงบ ทำให้จิตใจเราสงบ แล้วเราพิจารณาของเรา พิจารณาของเราด้วยอุบายอันใหม่ เห็นไหม มันต้องซ้ำอยู่ที่เดิม นี่ถ้ามันผิดมันถูก มันอยู่ตรงนี้ ถ้ามันเริ่มพิจารณาผิด สอนผิด ถ้าสอนผิดมันต่อเนื่อง เห็นไหม ถ้าไม่มีหลักปัก พอจิตมันพิจารณาอสุภะมาแล้ว มันเข้าใจ

ร่างกายมาแล้ว นี่มันหลงที่หนัง มันเข้าใจหมดแล้ว มันปล่อยหมดแล้ว ปล่อยหมดแล้ว แล้วจะไปไหนต่อ จะไปไหนต่อ เห็นไหม

พอจิตมันสงบ กิเลสมันหลอกแล้ว กิเลสมันหลอกมาให้เห็นเป็นแสง ให้เห็นเป็นห้วง อวกาศ เป็นห้วงอวกาศ เป็นต่างๆ เราจะพิจารณาอะไรล่ะ เราจะพิจารณาอะไร เพราะในการพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม นี่มันติดในกาย ติดในเวทนา ติดในจิต ติดในธรรม มันติดกันอยู่ที่นี้ไง แล้วอวกาศ ความว่าง ไปแล้วมันได้ผลอะไรล่ะ มันได้ผลอะไร ที่นี้มันไม่ได้ผลอะไร เพราะมันไม่เกี่ยวกับกิเลสไง อวกาศมีกิเลสไหม อากาศมีกิเลสไหม แสงมีกิเลสไหม? มันไม่มี พอไม่มี มันจับสิ่งนั้นไปมันก็ออกไปข้างนอก แล้วมันก็จะรอรวันเลื่อนไง

ถาม : แล้วหนูควรทำอย่างไร หนูควรทำอย่างไร

ตอบ : หนูก็ต้องกลับมา เรากลับมาทำความสงบแล้วพิจารณากายซ้ำ ถ้าจิตมันสงบได้ มันจะเห็นได้ นี่สิ่งที่มันเห็นได้เพราะเดินจงกรม เห็นไหม เขาบอกว่าเขาเดินจงกรมแล้วพิจารณา อสุภะอยู่ เดินจงกรมมานานแล้วพิจารณา นี่การกระทำนั้นมันเป็นพื้นฐาน แต่เวลามันจะได้ผลนี้ ได้ผลตรงที่ไปหยาบคายคกขึ้นมาดูนี้แหละ เพราะอะไร เพราะมันเป็นอุบายในปัจจุบันไง ถ้าจิตมันสงบแล้วนะเป็นปัจจุบัน เราทำในปัจจุบัน เพราะสิ่งที่เป็นปัจจุบันนั้นมันให้ผลในปัจจุบัน แต่เราพิจารณาอสุภะมานี้เป็นอดีตอนาคต

อดีตอนาคต หมายความว่า พอเราพิจารณาเห็นกาย ตั้งเป็นกายอยู่ นี่จิตใจมันพิจารณาของมันเป็นอยู่ มันไม่เป็นปัจจุบัน ผลมันยังไม่เกิด ผลไม่เกิด แล้วเราก็ทำด้วยความเคยชิน นี่สิ่งที่เคยชิน เคยชินนี่กิเลสมันบวกมาด้วย เพราะความที่เราเคยชิน มันสะดวกสบาย ทำแล้วมันไม่พิจารณาของมัน แต่ถ้าพอไปหยาบคายใหม่ขึ้นมา สิ่งที่อยู่ใหม่มันเป็นปัจจุบัน ถ้าปัจจุบันกำลังมันพอมันก็ปล่อยได้ พอมันปล่อยได้ ปล่อยได้คือผล ถ้าผลคืออดทนทุกปหาน คือของชั่วคราว พอของชั่วคราว จะทำต่อไปก็ต้องทำความสงบของใจเข้ามาอีก กลับไปพิจารณากายก็ได้ เวทนา ก็ได้ จิตก็ได้ ธรรมก็ได้...จิตก็ได้ ธรรมก็ได้

แล้วเวลาพิจารณาเป็นความเว้งว้าง เวลาจิตมันละเอียดเข้าไปเป็นยับๆ ยับๆ นี่ยับๆ ยับๆ ถ้าเป็นจิต เป็นจิตก็ต้องจับจิต จับจิต จับอาการยับๆ ยับๆ นั้นนะ พิจารณาว่ามันคืออะไร มันเกิดมาจากไหน มันมีมาอย่างไร นี่ถ้ามันจับได้ แต่ถ้าจับอย่างนี้มันไม่ถนัด เราก็ต้องกลับมาที่อสุภะที่กาย ถ้ากลับมาได้นะ

ถาม : หนูควรทำอย่างไร

ตอบ : หนูควรทำอย่างไร...หนูควรมาทำความสะอาด หนูควรกลับมาทำความสะอาด ถ้ามันไม่สงบมันจะยิบๆ ยับๆ ไหม มันจะเห็นเป็นห้วงอวกาศไหม เราจะบอกว่าสิ่งนั้นมันเป็นนิมิตแล้วละ มันออกไปไง พอจิตสงบมันจะรู้ มันส่งออก มันส่งออกไป ถ้าส่งออกไปแล้วมันจะกระจายไปเรื่อยๆ แล้วเดี๋ยวมันก็จะเสื่อมหมด มันจะเสื่อมหมด พอเสื่อมหมดแล้วเราทำอะไรไม่ถนัดแล้ว

ฉะนั้น ถ้าเราจะไม่ให้มันเสื่อมหมด มันกระจายออกไป เราไม่ต้องกระจายออกไป ไม่ส่งออก เรากลับมาที่ตัวพุทโธ กลับมาพุทโธที่ผู้รู้ กลับมาที่ตัวพุทโธ กลับมาที่ผู้รู้มันก็มีกำลังของมันขึ้นมา แล้วเราพิจารณาของเรามันก็เต็มไม่เต็มมือ ทำสิ่งใดมันก็ชัดเจน แต่ถ้าเราส่งออกหมดเหมือนน้ำมัน เหมือนรถ พลังงานที่มันจะหมดแล้ว รถไฟฟ้าก็แบตเตอรี่หมดไฟแล้ว แล้วยังต้องขับไปอีก พอขับรถ รถนี้ น้ำมันหมดก็จวนจะหมดแล้ว หาปั้มก็ไม่เจอ ไม่มีปั้มเลย เดี๋ยวมันก็ต้องเดินไปซื้อน้ำมันมาเติม

นี่ก็เหมือนกัน พอจิตมันเสื่อมหมดแล้วนะ พอมันออกไปยิบๆ ยับๆ มันออกไปหมดนะเดี๋ยวจะทำอะไรไม่ได้เลย ล้มลุกคลุกคลานเลย ฉะนั้น ถ้ารถเรานะ ถ้ารถไฟฟ้าเราก็ชาร์จแบตเตอรี่ของเรา ถ้าเป็นน้ำมันเราก็เติมน้ำมันของเรา เติมน้ำมันด้วยการพุทโธ พุทโธ เติมน้ำมันด้วยการอยู่กับผู้รู้ อยู่กับพุทโธ ถ้าของเราพร้อม ทุกอย่างเราพร้อมเราจะไปของเราได้

ฉะนั้น

ถาม : ควรทำอย่างไรต่อไป

ตอบ : กลับมาที่นี้ กลับมาที่ผู้รู้ กลับมาที่พุทโธ ถ้าเป็นปัญญาอบรมสมาธิก็ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าเดินจงกรมก็เดินจงกรม แล้วพิจารณาของเราเข้าไปๆ นี่ถ้าผิดถูกตรงนี้ ถ้าสอนผิด สอนผิดตรงนี้มันจะผิดไปเลย แต่ขณะระดับของท่าน เราทำท่านกันมาเพื่อบุญกุศล เพื่อความมั่นคงของเรา เพื่อความสงบของเรา อันนี้เราก็ทำประโยชน์ของเราเหมือนกัน ทำประโยชน์กับเรา แต่ประโยชน์ระดับท่าน ศีล ภาวนา แต่ถ้าเวลาภาวนา เรื่องอริยสัจนี้ผิดไม่ได้เลย เห็นไหม

เวลาที่แก้จิตๆ มันแก้ยากๆ แก้ยากก็ตรงนี้ แก้ยากเพราะว่าคนรู้จริงมันไม่มี ถ้าคนรู้จริงมันมี ตรงนี้ ถ้าผิดถูกตรงนี้สำคัญ ตรงนี้ไม่ให้ผิด เห็นไหม นี่ปัญหาเบื้องต้นเป็นปัญหาเทคนิค

ปัญหาเทคนิคเพราะมันเป็นปัญหาที่ว่า คนเราถ้าจิตใจมันไม่เป็นอย่างนั้นมันก็ไม่ต้องเอามาใช้ในมันใช้เรื่องปกติมันก็ได้ประโยชน์ แต่ขณะที่ปฏิบัติ ปฏิบัตินี้เป็นข้อเท็จจริงเลย ถ้ามันคิดนี้มันคิดไปเลย

พระสอนคิดใหม่ พระมีบาปใหม่...ถ้ากรณีภาวนาขึ้นมาเขากลับสอนกันคิดๆ กลับสอนคิดๆ เพราะอะไร กลับสอนคิดๆ เพราะผู้สอนไม่มีวุฒิภาวะ แล้วถ้าผู้ฟังละ ผู้ฟัง ในเมื่อเราปฏิบัติไม่เป็น เราไม่มีพื้นฐาน เราจะรู้ได้อย่างไรว่าผู้สอนสอนผิด

อ้าว! ผู้สอนก็สอน เวลาสอนสอนเรื่องอะไร? ก็สอนเรื่องอริยสัจ สอนเรื่องสติปัญญา ๔ สอนเรื่องการพิจารณาภายใน เขาก็สอนของเขา แล้วพอเราทำไปมันเป็นอย่างนั้นจริงหรือเปล่า? มันเป็น มันเป็นเพราะอะไร มันเป็นเพราะอาการของใจ เรื่องของใจมันมหัศจรรย์มาก มันจินตนาการอย่างไร มันคาดหมายอย่างไร มันก็จะออกไปตามนั้นแหละ นี่มันเป็นจินตนาการไป จินตมยปัญญา มันไม่เป็นความจริงหรอก ถ้าเป็นความจริงละ เป็นความจริง เพราะคนที่ เป็นความจริงแล้วมันมี คนเป็นความจริงแล้วเขามีเหตุมีผลของเขา เขารู้ตามความเป็นจริงของเขา เขาจะแก้ไขไปตามกำลังของจิต

ไปตามกำลัง เห็นไหม เริ่มต้นปฏิบัติปฏิบัติอย่างไร แล้วปฏิบัติแล้วพื้นฐานของใครเป็นอย่างไร พื้นฐานนั้น ถ้าพื้นฐานของเราเป็นแบบนี้ แต่เวลาผู้สอนสอนให้เรายกกำลัง ใช้กำลังมากกว่ามันก็ไปไม่ได้ ฉะนั้น มันถึงมีจริตนิสัย มีพลังกำลังของใจแตกต่างกันไป แตกต่างกันไป ก็ต้องทำตามกำลังนั้น เพราะเวลามันสุขขวิปัสสโก เห็นไหม เวลากิเลสมันสิ้นไป สุขขวิปัสสโก เติวิโซ กำลังมันแตกต่างกัน

ทีนี้คำว่ากำลังแตกต่างกัน ผลก็แตกต่างกัน แม้แต่กิเลสมันสิ้นเหมือนกันนะ กิเลสนี้ขาดเหมือนกัน แต่ความรู้ด้วยระดับของความชำนาญแตกต่างกัน นี่มันจะลงไปด้วยกำลัง หรือลงไปด้วยปัญญา มันจะลงไปด้วยความชอบธรรมหรือความไม่ชอบธรรม ถ้าไม่ชอบธรรมมันก็จะบ ถ้ามันชอบธรรมมันก็ได้ แล้วถ้าชอบธรรมแล้ว อ้าปากพูดก็รู้เลย คนก็รู้เลย นี่อย่างนี้ถ้าผิดถูกตรงนี้สำคัญมาก

แต่โดยพื้นฐานนะ โดยพื้นฐานเราให้คนทุกๆ ไป ถ้าสอนผิดนะ โดยทั่วไปในสังคมเรา ปัจจุบันนี้มันจะไม่เป็นชาวพุทธแล้วละ เวลาพระสอนนี่มันสอนไปจนเป็นธุรกิจเลย สอนไปจนเป็นการแลกเปลี่ยน การทำบุญก็แลกเปลี่ยนเอา คาดหมายเอา เขาถึงบอกว่าคำทำไรเกินควร คำ

คำใดเกินควร แต่ถ้าเป็นธรรมดา คำคำใดไม่เกินควร ข้าพพิศุติเดียวดักบาตรพระสารีบุตรใน
พระไตรปิฎก ข้าพพิศุติเดียว ทุกตะเข็ญใจดักข้าว ๑ ทัพพิแล้วอยากบวชมาก ไปบวชกับใครใคร
ก็ไม่ให้บวชเพราะถือว่าเขาเป็นคนทุกข์ คนยาก

ทีนี้เขามีวาสนาบารมี ไปขอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้าถามในสงฆ์ว่า

“บุคคลคนนี้เคยมีคุณกับใคร”

พระสารีบุตรยกมือเลย “เคยมีคุณกับกระผมครับ”

“มีคุณเรื่องอะไร”

“เคยดักบาตรกับผม ๑ ทัพพิครับ เคยใส่ข้าวผม ๑ ทัพพิครับ”

“สารีบุตรเธอให้บวช”

พระสารีบุตรเอาทุกตะเข็ญใจคนนั้นมาบวช บวชแล้วพระสารีบุตรสอนทุกตะเข็ญใจนั้น
จนเป็นพระอรหันต์ เป็นพระอรหันต์แล้วไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่า

“สารีบุตร สัททวิหาริกของเธอสอนง่ายไหม”

“สอนง่ายครับ สอนง่ายครับ”

นี่เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย ข้าพพิศุติเดียว มีบุญคุณกับพระสารีบุตรจนเป็นพระอรหันต์
ขึ้นมา ฉะนั้น สิ่งที่ว่าถ้าเป็นความจริงบอกว่าคำคำใดเกินควร คำคำใดเกินควร...ตรงไหนคำคำใด
เกินควร ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมามันเป็นประโยชน์หมด แต่ในปัจจุบันนี้เขาบอกว่าสอนผิด
แล้วเราจะชี้ว่าผิดถูกแตกต่างกันอย่างไร ผิดระดับไหน ถูกระดับไหน

ฉะนั้น ใอย่างนี้มันต้องใช้ปัญญาเนาะ ใช้ปัญญาของเรา มันเป็นปัญญาของเรา เป็น
อำนาจของเรา มันจะพิจารณาของมันเอง ถ้าพิจารณาเองมันเป็นความถูกต้องและเป็นความไม่
ถูกต้อง อันนั้นอันหนึ่ง

แล้วเรื่องที่ว่า “เรียนถามเรื่องภาวณา” เห็นไหม ผิดถูกมันจะเป็นอย่างไร แล้วนี่ผิดถูกเริ่มต้นมา พอได้ผลมาเรารู้ได้ นี่ปัจเจกตั้ง ใครจะบอกหรือไม่บอกเราเอง เห็นไหม มันว่างหมด มันปล่อยหมด ๔ วัน ๕ วัน มีความสุขมาก แล้วมันถลำไป เห็นเป็นแสงเป็นต่างๆ ต้องดึงกลับแล้ว ดึงกลับมา

ไอ้ที่ผลมันจบมันคือจบแล้ว สิ่งที่พิจารณาสุภะมันปล่อยหมดแล้ว แล้วทีนี้พอมันปล่อยแล้ว นั่นคือเหตุและผลจบแล้ว จบหมายความว่ามันปล่อยว่างหมดแล้ว นี่กำลังมันเป็นแบบนี้ แล้วพอจิตมันปล่อยแล้วมันยังไม่ถึงที่สุดมันก็อยู่ของมันอย่างนี้ แล้วมันออกรู้ ออกรู้มันขึ้นไป แล้วออกรู้ไป เห็นไหม แล้วทำอะไรต่อไปล่ะ? ก็ต้องกลับมา กลับมาที่ผู้รู้ กลับมาที่พุทธโฆ ถ้ามีกำลังอีกเดี๋ยวก็เห็นกายอีก ต้องเห็นกายอีก เห็นเวทนา เห็นจิตอีก แล้วพิจารณาต่อเข้าไปๆ มันจะพัฒนาขึ้นไป

ถ้าเราคิดว่าพิจารณาแล้ว ปล่อยแล้วคือจบแล้ว...คนคิดกันอย่างนี้มันถึงเสื่อมหมดใจ คิดว่าพิจารณาแล้ว ปล่อยว่างแล้ว พอปล่อยว่างแล้วมันชั่วคราว มันต้องซ้ำอีก เหมือนเด็ก เด็กป้อนอาหารมันแล้ว มันต้องพัฒนาของมันจะโตขึ้นมา ต้องหาอาหารที่ดีขึ้นมาให้มันกิน พอมันโตขึ้นมามันต้องใช้สารอาหารมากขึ้น เราก็ต้องให้อาหารที่มากขึ้น เด็กเล็กๆ เขาก็กินอาหารเล็กน้อย พอโตขึ้นมามันต้องเพิ่มอาหารมากขึ้น เพราะร่างกายมันต้องการสารอาหารมากขึ้น ก็ต้องมากขึ้น

จิตใจถ้ามันยังอ่อนแออยู่ มันทำขึ้นมา พิจารณามันปล่อยแล้ว เห็นไหม ต่อไปมันต้องมีกำลังมากกว่านี้ มันจะปล่อยกิเลสหนักกว่านี้ มันต้องทำงานมากกว่านี้ สมาธิก็ต้องดีกว่านี้ สติก็ต้องดีกว่านี้ ต้องพัฒนาขึ้นไปเป็นขั้นๆ ขึ้นไป จนถึงที่สุด ปัจเจกตั้งรู้จำเพาะตน แล้วมันจะรู้ของมันตามความเป็นจริงของมัน อันนี้มันถึงว่าในภาคปฏิบัติมันจะรู้ได้ ถ้ารู้ได้ก็เป็นความจริง เป็นความจริงมันก็จบปัญหา จะเชื่อหรือไม่เชื่อ จะจริงหรือไม่จริง คนที่ปฏิบัติ เห็นไหม นี่เวลากรรมฐานเขาเชื่อเขาเชื่อกันที่นี้ เขาหลง เขาหลงกันที่นี้ ลงกันที่ความจริงกับความจริงมันเป็นอันเดียวกัน เอวัง